

122 840]

Sprawozdanie

Komisji szkolnej o petycyach wniesionych przez Komitet wykonawczy krajowego wieceu nauczycielstwa ludowego z r. 1907 wraz z zawodowemi Towarzystwami nauczycielskimi w Galicyi (ls. 4.102, 4.184, 4.188, 5.165, 4.975, 1.591, 1.523).

Wysoki Sejmie!

Do Wysokiego Sejmu zwróciły się poważne organizacje nauczycielskie (jako to: Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Krajowy Związek nauczycielstwa ludowego w Galicyi, Towarzystwo wzajemnej pomocy galic. i bukow. nauczycieli i nauczycielek, Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie) z petycjami w sprawie zniesienia lat służby na 35 lat, w sprawie udzielania zaliczek na płace nauczycielskie, w sprawie tymczasowego dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa ludowego, zanim znane, a w petycji wymienione postulaty o zrównanie płac nauczycielskich z płacami 4-ech najniższych rang urzędników państwowych będą mogły nastąpić, wreszcie w sprawie dodatków 5-letnich.

Komisya szkolna wychodząc z zapatrywania, że obecny stan finansów krajowych nie dozwalał na pomyślnie załatwienie postulatów nauczycielstwa ludowego o poprawę bytu, nie mogła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosków co do merytorycznego ich załatwienia. Komisya żywi jednak przekonanie, że w chwili, gdy kraj znajdzie się w lepszym położeniu finansowem, wypadnie pomyśleć o dalszej akcji na polu uregulowania płac nauczycielskich. Akcja taka musi się jednak opierać na dokładnych obliczeniach, dających możność zorientowania się, jaki efekt finansowy podwyższenie płac w tym lub owym kierunku za sobą pociągnie.

W szerokich kołach nauczycielstwa ludowego istnieją daleko idące żądania, których spełnieniu w całości na długi jeszcze szereg lat stan finansów krajowych będzie stał na przeszkodzie. Dokładne obliczenia cyfrowe, ile kosztowałoby spełnienie wszystkich postulatów nauczycielskich, zdołają niewątpliwie przekonać poważne szeregi nauczycielstwa, że tylko częściowe ich spełnienie leży w mocy Reprezentacyi kraju. Z drugiej strony Komisya wyraża przekonanie, że sprawa regulacyi płac nauczycielskich jest sprawą, z której rozwiązaniem należy się w niedalekiej przyszłości liczyć i do której rozważnego załatwienia trzeba poczynić odpowiednie studia. Liczne petycye wpływające do Sejmu mogą w pewnej mierze być wskazówką, w jakim kierunku dzisiejszy stan wykazuje największe braki i w jakim kierunku winny iść zmiany.

Zdaniem Komisji szkolnej polepszenie bytu nauczycieli, którzy przeszli na emeryturę przed r. 1907, polepszenie bytu wdów i sierót po nauczycielach,

(na który to cel nauczycielstwo objawia chęć płacenia wyższych datków emerytalnych), zniesienie IV-tej klasy płac, poprawa płac w innych klasach przez dodatki wyższe 5 letnie, regulacja płac nauczycieli szkół wydziałowych, powinny być przedmiotem studyów ze strony Rady szkolnej krajowej. Obliczenia, jakie obciążenie poprawa w każdym z tych kierunków, dla budżetu krajowego za sobą pociągnie, będą w przyszłości dla Wysokiego Sejmu drogowskazem, jaką drogą iść należy, a położenie finansowe kraju w latach przyszłych zadecyduje, które z tych postulatów zostaną urzeczywistnione. Komisya wyraża przekonanie, że Rada szkolna krajowa załatwiając petycye o udzielanie zaliczek na płace nauczycielskie, przedłoży również i w tej sprawie swe sprawozdanie, a ewentualnie i wnioski.

Na podstawie tych wywodów Komisya szkolna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycye ls. 4.102, 4.184, 4.188 przekazuje się Radzie szkolnej krajowej.
2. Sejm wzywa Radę szkolną krajową, by na następną sesję sejmową przedłożyła Sejmowi obliczenia, jakie obciążenie dla skarbu krajowego pociągnęłoby zrównanie płac nauczycielskich z poborami urzędników państwowych 4-ech najniższych rang, zniesienie czwartej klasy płac, poprawa płac przez podwyższenie dodatków 5-letnich, regulacja płac nauczycieli szkół wydziałowych i dopełniających kursów rolniczych, podwyższenie pensyi wdów i sierot po nauczycielach, zrównanie płac nauczycieli, którzy przeszli na emeryturę przed r. 1907 z emeryturami wedle obecnie obowiązującej ustawy.

Przewodniczący:
Bandrowski.

Sprawozdawca:
Wasung.